

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

Приета от ФС (протокол №/ дата): 2/06.03.2020

Приета от КС (протокол №/ дата): 6/24.02.2020

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Христина Благойчева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ЧАСТНИ ПЕНСИОННИ СХЕМИ“;

ЗА СПЕЦ: „Социална сигурност и застраховане“; ОКС „Бакалавър“;

- редовно обучение;

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4; СЕМЕСТЪР: 7;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ	ОБЩО (часове)	СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ т. ч.:		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	180	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Стоян Киров)

2.
(ас. Корнелия Филипова)

Ръководител катедра:
„Финанси“ (проф. д-р Стефан Вачков)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината “Частни пенсионни схеми” е предназначена за студентите от специалност “Социална сигурност и застраховане”, ОКС „Бакалавър”, **редовно обучение**. Тя е **задължителна дисциплина** и е част от специализираната подготовка.

Целта на дисциплината е да предостави организацията и управлението на частните пенсионни фондове в България и по света, както и да създаде определени практически умения за участие в допълнителните задължителни и доброволни пенсионни схеми.

В процеса на обучение **се усвоят нови знания** за типологията на частните пенсионни схеми, административното управление на частните пенсионни фондове, организацията на клиентското обслужване, регулациите на частната пенсионна дейност, доверителното управление на пенсионните активи и др. Важно място е отделено на инвестиционното управление на универсалните, професионалните и доброволните пенсионни фондове и въвеждането на мултифондовете в България.

Дисциплината **изгражда умения**, които могат да помогнат на студентите да водят преговори с пенсионноосигурителните дружества, да подбират най-подходящия за тях пенсионен продукт, да планират адекватно спестяванията си, да анализират дейността на пенсионните администратори и на тази база да вземат осигурителни решения и др.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
1. РАЗВИТИЕ НА ПЕНСИОННИТЕ ПАЗАРИ		3	4	
1.1.	Предпоставки за развитие на частните пенсионни пазари			
1.2.	Мястото на ЧПФ в българската пенсионна система			
1.3.	Принципи на частното пенсионно осигуряване			
1.4.	Мотиви за допълнително пенсионно осигуряване			
2. АДМИНИСТРАТОРИ НА ЧАСТНИ ПЕНСИОННИ СХЕМИ		4	2	
2.1.	Открити и закрити частни пенсионни фондове			
2.2.	Институционален тип управление на ЧПФ			
2.3.	Договорен тип управление на частните пенсионни фондове			
2.4.	Специфика на пенсионните администратори в България			
3. ПРОДУКТОВ ПРОФИЛ НА ПЕНСИОННИТЕ ДРУЖЕСТВА		3	6	
3.1.	Видове пенсионни плащания (анюитети)			
3.2.	Дължими пенсии по българското законодателство			
3.3.	Трудности при управлението на пожизнените пенсии			
3.4.	Индексация на пенсиите спрямо инфлацията			

4. ПЕНСИОННИ СХЕМИ С ДЕФИНИРАНИ ВНОСКИ		2	2	
4.1.	Характерни белези на DC схемите			
4.2.	Видово разнообразие на DC схемите			
4.3.	Предимства и недостатъци на DC схемите			
4.4.	Разпространение на DC схемите в световен мащаб			
5. СХЕМИ С ДЕФИНИРАНИ ПЕНСИИ		2	4	
5.1.	Същност и параметри на DB схемите			
5.2.	Рискове, влияещи върху DB схемите			
5.3.	Начини за трансформиране на DB схемите			
5.4.	Техники за финансово управление на DB схемите			
6. ХИБРИДНИ ПЕНСИОННИ СХЕМИ		2	3	
6.1.	Предпоставки за възникването на хибридните схеми			
6.2.	Натрупване и трансфер на пенсионни кредити			
6.3.	Същност на схемите със справедливи пенсии			
6.4.	Особености на схемите с налично салдо			
7. ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛНА КАЛКУЛАЦИЯ		4	8	
7.1.	Изчисляване на стойността на активите			
7.2.	Определяне на бъдещите плащания и бъдещите вноски			
7.3.	Основни методи за финансиране (ABM, AM, ILPM и др.)			
7.4.	Моделиране на пенсионноосигурителните схеми			
7.5.	Модели за определяне на необходимото ниво на вноските			
8. ИНВЕСТИЦИИ НА ПЕНСИОННИТЕ ДРУЖЕСТВА		4	6	
8.1.	Специфика на инвестициите на частните пенсионни фондове			
8.2.	Оптимизиране на портфейлната структура			
8.3.	Законови ограничения върху инвестициите			
8.4.	Мултипенсионни фондове			
9. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ПЕНСИОННАТА ДЕЙНОСТ		3	6	
9.1.	Информационно обслужване на анализа			
9.2.	Показатели за анализ на пенсионната дейност			
9.3.	Измерване на инвестиционните резултати			
9.4.	Манипулация и прозрачност на резултатите			
10. РЕГУЛИРАНЕ И НАДЗОР НА ПЕНСИОННИТЕ ФОНДОВЕ		3	4	
10.1.	Причини за регулациите в частното пенсионно осигуряване			
10.2.	Видове регулативни мерки			
10.3.	Гарантиране размера на допълнителните пенсии			
		Общо:	30	45

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Решаване на практически казус с индивидуално задание	1	80
1.2.	Писмен тест с отворени и затворени въпроси	1	40
Общо за семестриален контрол:		2	120
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест)		
	- писмен тест със затворени въпроси	1	60
Общо за сесиен контрол:		1	60
Общо за всички форми на контрол:		3	180

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Киров, Ст. Частните пенсионни схеми. В.Търново: Фабер, 2010.
2. Христосков, Й. Осигурителен пазар и осигурителни продукти. София: ВУЗФ, 2009.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Данева, Ив. Капиталовото осигуряване за адекватни и устойчиви пенсии. София, 2016.
2. Димитров, Ст. Организация и управление на ПОД. София: ВУЗФ, 2012.
3. Киров, Ст. Антидефицитно управление на частните схеми с дефинирани пенсии.
//Годишник на ИУ-Варна, №82, 2011.
4. Манов, Б. Доброволно пенсионно осигуряване. София: Рацио-90, 1997.
5. Милев, Ж. Мениджмънт на пенсионното осигуряване. София: УНСС, 2014.
6. Павлов, Н. Социално осигуряване. Св.: Ценов, 1998.

НОРМАТИВНА УРЕДБА

1. Кодекс за социално осигуряване. ДВ, №110, 1999.
2. Наредба №19 от 2004 г. за реда за създаване на пенсионни резерви от пенсионноосигурителните дружества.
3. Наредба № 9 от 19.11.2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване.
4. НАРЕДБА № 56 от 4.01.2018 г. за минималното съдържание на инвестиционните политики на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване.